

2001-10-31, Översyn 2013-04-17

Maskindisk- och torkmedel för storkök: Jämförande tester

IIHs branschrekommendation till inköpare

Bakgrund

Praktiska tester under kontrollerade former bör göras inför upphandling av maskindiskmedel och torkmedel för storkök. De praktiska testerna utgör en viktig del av beslutsunderlaget och den totala utvärderingen. Tillsammans med andra produktfakta ger resultat från praktiska tester underlag för en helhetsbedömning.

Det är viktigt att det finns ett klart syfte och mål med testet och att man vet vad man vill utvärdera. Man måste alltså ha klart för sig vilket rengöringsresultat man vill uppnå och vilka utvärderingskriterier som ska gälla.

Testupplägget bör ske i samråd med aktuella leverantörer. En projektledare utses hos kunden.

Testutformning

Testperiod

Praktiska produkttester bör pågå i 10 veckor per leverantör och plats. Först då kan relevanta skillnader mätas eller uppfattas visuellt, eftersom en beläggning eller smutsfilm byggs upp successivt. Innan testperioden börjar, behöver leverantören två veckor på sig för att ställa in dosering och trimma utrustningen.

Jämförande tester bör planeras så att det blir lika många driftsdagar för alla tester och i övrigt oförändrade betingelser. Därför bör hänsyn tas till skollov, helger etc.

Plats

Testköken ska vara så representativa som möjligt för de kök där produkterna sedan ska användas. De ska alltså vara representativa med avseende på diskmaskinstyp och -ålder, vattenhårdhet, kost etc. Matsedeln för testperioderna då olika produkter ska jämföras, ska vara så lika som möjligt. Observera att vissa livsmedel eller rätter påverkar resultatet positivt (t ex grönsaksrätter) eller negativt (t ex potatis- och ägggrätter).

Antalet testplatser bör anpassas till upphandlingens storlek och antalet variabler som skiljer mellan köken där produkterna senare ska användas.

Viktigt är att all berörd personal är positiv till att genomföra ett test och fått förhandsinformation. Man bör dessutom försäkra sig om att testpersonalen försöker vara så objektiv som möjligt.

Förutsättningen för att testerna ska bli rättvisande är att varje leverantör får testa sina produkter på samma enhet/er och att man genomför en sk växelvis testning. Det innebär att olika leverantörers produkter testas parallellt, alltså samtidigt i olika testkök. Därefter roterar man, så att varje produkt till slut testats i varje testkök.

Det finns en risk för sprickbildning i diskgoods av polykarbonat oavsett diskmedelsleverantör. Därför bör man överväga om sådant instabilt diskgoods skall ingå i testet.

Nulägesanalys

Innan testperioden startar är det **mycket viktigt** att skaffa information om nuläget.

Diskgoods

Före varje testperiod ställs representativt diskgoods undan för en senare jämförande kontroll med gods som diskats under testperioden. För jämförelser, se Testutvärdering nedan.

Konditionen och utseendet på detta diskgoods bör skriftligen dokumenteras och undertecknas av samtliga parter, d v s aktuella leverantörer och testpersonal.

Maskinell utrustning

Varje leverantör kontrollerar och dokumenterar diskmaskinens kondition.

Vattenkvalitet

Vattnets hårdhet kontrolleras. Notera om det finns avhärdningsfilter och vilka rutinerna är för underhåll av detta.

Testutvärdering

Utvärderingen skall stå i relation till kundens mål och syften. Samtliga berörda parter måste vara överens om utvärderingskriterierna innan testet startar. För förslag till utvärderingskriterier se bilaga.

Kontroll av förbrukning och diskresultat

Samtliga testprodukter skall märkas och tomemballagen skall sparas, för att åtgången ska kunna säkerställas. Loggbok ska föras under testperioden. Där ska förpackningsbyten och andra åtgärder och observationer, t ex dålig torkeffekt, driftstörningar etc samt aktuell tidpunkt noteras. Om problem uppkommer är det viktigt att genast meddela leverantören.

Maskinell utrustning

Projektledare skall se till att utförda reparationer eller andra förändringar under testperioden dokumenteras. Sådana åtgärder och tidpunkten för åtgärderna ska diarieföras i loggboken. Utvärdering bör göras i relation till antal korgar med hjälp av en korgräknare.

Övrigt

Vem får besöka enheten?

Under testperioden skall besöksförbud gälla för alla andra leverantörer än den som utför testet.

Debitering av testprodukten

Produkterna betalas av kunden.

OBS! viktigt

Vid den slutliga utvärderingen produkttesterna skall de offererade priserna (inte priset för testprodukterna) användas. Tillsammans med offerten och övriga uppgifter ska detta ligga till grund för helhetsbedömning av anbudet.

Förslag till utvärderingskriterier för test av maskindisk- och torkmedel

OBS! Installera korgräknare före testperioden.

Offererat pris tillkommer i samband med anbud.

Diskresultat

- Glas
- Porslin
- Bestick
- Brickor

Torkresultat

- Porslin och glas
- Plast

Kalkbildning och andra beläggningar

Hanterbarhet

(lyft, byte av förpackning etc)

Service

Utbildning

Övriga kriterier kan tillkomma, beroende på mål och syfte med testet.

Loggbok ska föras under testperioden. Där ska förpackningsbyten och andra åtgärder och observationer noteras.